

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 9 oktober 2023

Onderwerp: Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doel om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de wetgever nieuwe instrumenten gecreëerd die de gemeenteraden in een betere informatiepositie moeten brengen. Deze nieuwe instrumenten moeten voor 1 juli 2024 in iedere gemeenschappelijke regeling zijn geïmplementeerd. Op alle gemeenschappelijke regelingen waaraan het college deelneemt, rust dus een gelijke verplichting.

Nu op alle gemeenschappelijke regelingen een gelijke verplichting rust - waarbij geldt dat alle verplichte wijzigingen vrijwel uniform kunnen worden doorgevoerd - is het initiatief ontstaan vanuit een groot aantal gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg om hierin gezamenlijk op te trekken. Zij hebben daarbij Boels Zanders Advocaten en het adviesbureau Cooperación gevraagd om als juridisch adviseur op te treden en om het besluitvormings- en wijzigingstraject op inhoud te begeleiden. Relevant voor de gemeente Valkenburg aan de Geul is dat de onderstaande gemeenschappelijke regelingen meedoen aan dat gezamenlijke traject:

- Veiligheidsregio Zuid-Limburg;
- BsGW;
- Omnibuzz;
- RUD Zuid-Limburg;
- GGD Zuid Limburg;
- Geul en Maas;
- Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg.

Voor elk van deze gemeenschappelijke regelingen zullen bij afzonderlijke raadsnota's de voorgestelde wijzigingen aan uw Raad worden voorgelegd, zodat de gemeenteraad in de gelegenheid wordt gesteld zijn zienswijze daarover te geven. Een groot aantal van de voorgestelde wijzigingen is vanwege de wetwijziging(en) bij alle GR'en uniform, maar een aantal wijzigingen is specifiek per GR. Zodoende wordt in deze raadsnota (en in de andere raadsnota's die zien op de wijzigingen van de GR) een scheiding aangebracht tussen ALGEMEEN en SPECIFIEK.

De onderhavige raadsnota ziet op de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas . Het advies van het college aan de Raad luidt om ten aanzien van het ontwerpbesluit over de wijziging van deze gemeenschappelijke regeling per 1 juli 2024 een zienswijze in te dienen.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Bij brief van 17 juli 2023 heeft het Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas aan de colleges van de deelnemende gemeenten een brief gestuurd waarin het voorstel tot wijziging van de GR ter besluitvorming wordt voorgelegd. In die brief wordt uitvoerig ingegaan op de achtergrond, het tot nu toe doorlopen wijzigingsproces en het vervolgproces c.q. de vervolgplanning. Die brief treft u als bijlage I aan bij deze raadsnota. Korteheidshalve wordt naar de inhoud daarvan verwezen.

ALGEMEEN

Zoals gezegd zijn een groot aantal van de voorgestelde wijzigingen vanwege de wetswijziging Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) bij alle GR'en uniform. Deze algemene wijzigingen betreffen het verplicht opnemen van bepalingen omtrent:

- Facultatieve zienswijzeprocedure voor besluiten
- Participatie van ingezetenen en belanghebbenden
- Actieve informatieplicht
- Begroting
- Evaluatiebepaling
- Aanscherping uittredingsregeling

Ter toelichting wordt verwezen naar paragraaf 2 van bijlage I.

Overigens dient er nog een aanvulling te worden verwerkt bij de bepalingen omtrent participatie; verwezen wordt naar paragraaf 6 van bijlage I.

Bovendien zijn enkele aanvullende wijzigingen voor alle gemeenschappelijke regelingen doorgevoerd die zien op:

- Wet elektronische publicaties
- Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
- Archiefbepalingen

Ter toelichting op deze aanvullende wijzigingen wordt verwezen naar paragraaf 4 van bijlage I.

SPECIFIEK

Zoals gezegd is een aantal wijzigingen per GR specifiek. De gemeenschappelijke regeling Geul en Maas wenst bovenop de uniforme wijzigingsvoorstellen enkele aanvullende wijzigingen door te voeren. Die aanvullende wijzigingen die enkel gelden voor de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas worden toegelicht in het toelichtend memo dat als bijlage 3 gevoegd is bij de brief van 17 juli 2023 (bijlage I bij deze raadsnota). Vanwege de overzichtelijkheid van dat memo en om onnodige herhaling te voorkomen, wordt hier korteheidshalve naar verwezen.

Ten aanzien van de aanlevering van de ontwerpbegroting richting raden heeft de GR Geul en Maas een afwijkend voorstel. Tijdens het overleg met de gemeentesecretarissen kwam naar voren dat men aanvullend nog graag in de regeling opgenomen wenst te zien dat de ontwerpbegroting uiterlijk 30 april van ieder jaar dient te worden toegezonden aan de gemeenteraden, zodat voorkomen wordt dat de zienswijzeprocedure van 12 weken gedurende het zomerreces loopt.

De GR Geul en Maas kan de ontwerpbegroting van het volgende jaar echter niet eerder aan de raden toesturen dan 1 juni van het lopende jaar. Hieronder volgt de toelichting.

Met de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2022 is de termijn van indiening van de begroting bij de Provincie Limburg verruimd tot 15 september 2023. Hiermee biedt

de wetgever meer ruimte om tot betere kwaliteit te komen. De GR Geul en Maas is vanwege de andersoortige organisatie (zie verder) genoodzaakt van die ruimte gebruik te maken om een goed product aan te leveren.

De GR Geul en Maas is in afwijking van de andere gemeenschappelijke regelingen een gemeenschappelijk orgaan en haar administratie lift daardoor mee bij de administratie van uitvoeringsorganisatie Stadsbeheer Maastricht. Stadsbeheer Maastricht heeft daardoor te maken met 2 naast elkaar lopende P&C cycli. Doorbelastingen aan de deelnemende gemeenten kunnen pas bepaald worden als de totaalkosten van Stadsbeheer Maastricht bepaald zijn. Daardoor volgen de voorlopige jaarstukken van de GR op de voorlopige jaarstukken van Stadsbeheer Maastricht, waarna pas gewerkt kan worden aan de ontwerpbegroting van het daaropvolgende jaar.

Personele capaciteit ontbreekt bij Stadsbeheer Maastricht om tegelijk te werken aan de voorlopige jaarstukken en de ontwerpbegroting van het volgende jaar. Tegelijk werken aan de stukken gaat ten koste van de kwaliteit en is volgens de gemeente Maastricht capacitair niet mogelijk.

Het college van Gemeente Valkenburg aan de Geul volgt deze redenering niet en stelt aan uw raad voor een zienswijze in te dienen. Het college van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Valkenburg aan de Geul heeft immers 16 juni 2020 het samenwerkingsplan “Afvalbeheer regio Geul en Maas, Van visie naar resultaten: intensivering van samenwerking in de periode 2021-2023” vastgesteld. Hieruit volgt dat Gemeente Maastricht alle relevante kosten van dienstverlening doorbelast naar regiogemeenten. Op basis van deze afspraken is het college van Gemeente Valkenburg aan de Geul van mening dat Gemeente Maastricht zorg moet dragen voor voldoende formatie om de P&C cyclus van de GR tijdig uit te voeren. We stellen uw raad dan ook voor om bij wijze van zienswijze de GR te verzoeken de ontwerpbegroting uiterlijk 30 april van ieder jaar toe te zenden aan de gemeenteraden en de regeling hierop aan te passen.

Bovenstaande is overigens in lijn met de zienswijze die uw raad op 24 mei 2023 ten aanzien van de ontwerpbegroting 2024 Gemeenschappelijke Regeling Geul & Maas heeft verstuurd (zaaknummer (Z1219985)). Bovendien is de voorgestelde datum van uiterlijk 30 april ook in overeenstemming met de wijziging zoals geadviseerd en overgenomen door de andere hierboven genoemde gemeenschappelijke regelingen die meedoen aan het gezamenlijke traject.

3. Relatie met bestaand beleid

Sinds 01-01-2021 is onze gemeente toegetreden tot de verbrede Gemeenschappelijke regeling Geul en Maas.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Het is vanzelfsprekend gewenst dat de gemeenschappelijke regeling voldoet aan actuele wet- en regelgeving. Middels de hierbij voorgestelde wijzigingen kan dat resultaat worden behaald. Conform artikel 1 lid 2 en 3 Wgr zendt het college het ontwerp van de voorgenomen wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas toe aan de Raad. De raad kan bij het college van B&W binnen acht weken na ontvangst van het ontwerp hun zienswijze over het ontwerp van de regeling naar voren brengen.

Geadviseerd wordt om ten aanzien van het ontwerpbesluit over de wijziging van deze gemeenschappelijke regeling per 1 juli 2024 een zienswijze in te dienen zoals toegelicht onder punt 2 van deze nota (de conceptbrief zienswijze is als bijlage II bijgevoegd). Voorts is de Commissie van

advies van de gemeenschappelijke regeling van mening dat de overige voorgestelde wijzigingen meer duidelijkheid scheppen in zaken die voorheen niet goed geregeld of benoemd waren.

Na verwerking van de ingekomen zienswijzen door de GR zal in het vervolgproces van dit wijzigingstraject het college een voorlopig besluit nemen omtrent de (al dan niet naar aanleiding van de zienswijze gewijzigde) ontwerpregeling, en vervolgens toestemming aan uw Raad vragen voor het wijzigen van de regeling.

5. Samenwerking

Vrijwel alle gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg participeren in het gezamenlijke traject tot wijziging van de Limburgse gemeenschappelijke regelingen.

6. Aanbestedingen

Niet van toepassing

7. Duurzaamheid

Niet van toepassing

8. Financiën

Niet van toepassing

9. Communicatie

Nadat de planning en het vervolgproces als beschreven in paragraaf 4 op pagina 5 en 6 van bijlage I zijn doorlopen, zal de wijziging van de Gemeenschappelijke regeling worden gecommuniceerd via een officiële bekendmaking in Blad gemeenschappelijke regeling.

10. Afwegingen en Advies

Wij adviseren u een zienswijze in te dienen ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college over de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas per 1 juli 2024, middels bijgevoegde conceptbrief.

11. Bijlagen

Bijlage I: Brief van Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas d.d.17 juli 2023, met daarbij als bijlagen:

- 1) een geconsolideerde versie van de regeling, alsmede een versie waarin de wijzigingen zichtbaar zijn;
- 2) Ten aanzien van het gezamenlijke traject tot wijziging van de gemeenschappelijke regelingen:
 - a) een toelichtend memo bij de wijzigingsvoorstellen d.d. 12 juni 2023;

- b) een informatiebrief met de wijzigingen die zijn aangebracht naar aanleiding van informatiesessies met colleges, raden, GS, PS, AB en DB van het waterschap, griffiers en juristen;
- c) de presentatie en een terugkijlink naar de informatiesessie voor de college- en raadsleden van 30 januari 2023
- 3) een toelichtend memo op aanvullende of afwijkende wijzigingsvoorstellen die enkel gelden voor de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas.

Bijlage II: Conceptbrief zienswijze

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 22 augustus 2023;

Gehoord de raadscommissie Algemene Zaken en Middelen de dato 25 september 2023;

Gelet op het bepaalde in artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

B e s l u i t :

- Een zienswijze in te dienen ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college over de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas per 1 juli 2024.
- Voor het indienen van de zienswijze bijgevoegde conceptbrief te gebruiken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 9 oktober 2023.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter